

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Dette lovforslag er med mindre ændringer en gennemførelse af L 264, fremsat den 24. maj 1995. Som et led i de ældrepolitiske målsætninger om, at tilrettelæggelsen af ældreomsorgen i videst muligt omfang skal tage udgangspunkt i de ældres behov, og at de ældre skal have størst mulig indflydelse på egne forhold, foreslås det, at der etableres ældreråd i alle kommuner. Ældrerådene skal medvirke til at udbygge kontakten mellem kommunens ældre borgere og kommunalbestyrelsen, rådgive kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål samt drøfte og viderebringe spørgsmål og synspunkter, der bredt vedrører nuværende og kommende ældre, herunder de initiativer, som de ældre selv står for. Ældrerådet forudsættes ikke kun at beskæftige sig med de spørgsmål, der vedrører de svage ældre, der har behov for hjælp efter fx. bistandsloven, men med alle spørgsmål, der har betydning for personer på 60 år og derover. For at sikre, at den rådgivende funktion får et reelt indhold, foreslås det, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at høre ældrerådene om alle initiativer, der vedrører de ældre.

Ældreråd kendes allerede i et stort antal kommuner, hvor de er oprettet på frivillig basis. Der er mange gode erfaringer med det samarbejde, der på denne måde er opstået mellem kommunens ældre borgere og kommunalbestyrelsen. Regeringen foreslår derfor, at disse samarbejdsformer udbredes og udbygges med det formål at styrke de ældrepolitiske målsætninger om øget medindflydelse og medansvar.

Bl.a. i forlængelse af forslaget om etablering af kommunale ældreråd nedsætter socialministeren et uafhængigt centralt organ, som bl.a. vil kunne drøfte og opsamle erfaringer fra de lokale ældreråd. Ved at etablere et centralt råd sammensat af brugerrepræsentanter og repræsentanter fra flere sektorer skabes et forum, der både kan bidrage til at øge forståelsen for betydningen af at se ældrepolitikken med brugernes øjne og forståelsen for, at ældrepolitikken bør ses i større sammenhæng, herunder på tværs af sektorer både på lokalt og centralt niveau.

Som en naturlig forlængelse af, at de ældre får indflydelse på og deltager aktivt i tilrettelæggelsen af den lokale ældrepolitik, foreslås det, at der i hver kommune etableres et klageråd på hjemmehjælpsområdet for at sikre de ældre mulighed for at følge og medvirke til, at hjemmehjælpsopgaverne i praksis udføres i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens målsætninger på dette område. Klagerådet kan efter forslaget formidle de klager over hjemmehjælp til kommunalbestyrelsen, som kommunens borgere ønsker forelagt for rådet. Dette kan ske via de enkelte sager eller mere generelt og overordnet. Klagerådet foreslås således ikke tillagt en egentlig kompetence til at behandle konkrete sager om afgørelser om hjemmehjælp med henblik på at omgøre disse, men kan ved forelæggelsen for kommunalbestyrelsen udtale sin eventuelle kritik og komme med forslag til og henstillinger om ændringer både i konkrete tilfælde og generelt.

Klagerådet kan således – udover at følge om kommunen lever op til de kvalitetskrav, den selv har fastlagt – bidrage til udviklingen på hjemmehjælpsområdet ved den dialog, der forventes at opstå mellem kommunalbestyrelse og klageråd.

Det er regeringens opfattelse, at en række klager på hjemmehjælpsområdet skyldes, at det ved tildeling af hjælpen ofte ikke tilstrækkeligt tydeligt klargøres for modtageren, hvad formålet med hjælpen er, hvilke opgaver der vil blive ydet hjælp til, hvornår hjælpen vil blive revurderet m.v. Disse forhold skal modtageren efter regeringens opfattelse oplyses om på en klar og tydelig måde.

For i højere grad at synliggøre for modtageren på hvilket grundlag kommunalbestyrelsen har truffet sin afgørelse om hjemmehjælp, foreslås det derfor, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at meddele ansøgeren afgørelsen skriftligt. Herudover forpligtes kommunalbestyrelsen til i forbindelse med afgørelsen om evt. visitering til hjemmehjælp at anvende et skema, der som minimum indeholder de nævnte oplysninger. Ansøgeren/hjemmehjælpsmodtageren skal medinddrages i beslutningsprocessen, således at de oplysninger, der danner grundlag for afgørelsen, udarbejdes i samarbejde med den pågældende.